

CODE OF CONDUCT

Code of Conduct pre dodávateľov a obchodných partnerov

OBSAH

Preambula	3
1. Ciele a rozsah pôsobnosti	4
2. Základné požiadavky na udržateľnosť	5
3. Požiadavky na udržateľnosť v oblasti ochrany životného prostredia	6
4. Požiadavky na udržateľnosť v oblasti ľudských a pracovných práv zamestnancov	8
5. Požiadavky na udržateľnosť v oblasti podnikovej etiky	12
6. Požiadavky na udržateľnosť pre zodpovedné dodávateľské reťazce	14
7. Kontrola dodržiavania požiadaviek na udržateľnosť spoločnosťou MAN	15
8. Hlásenie nesprávneho správania	17
Kontakt	18

PREAMBULA

Zodpovedné podnikanie má pre spoločnosť MAN najvyššiu prioritu. Preto si spoločnosť MAN vo svojom Code of Conduct pre zamestnancov (MAN Code of Conduct) stanovila záväzné smernice pre etické konanie. MAN Code of Conduct platí pre všetkých zamestnancov spoločnosti MAN, nezávisle od ich hierarchickej úrovne a funkcie. V súlade so zásadou trvalej udržateľnosti si spoločnosť MAN uvedomuje svoju zodpovednosť za ekonomické, ekologické a sociálne dôsledky svojho konania.

To isté očakávame aj od našich dodávateľov a obchodných partnerov, najmä v oblasti ľudských práv, zdravia a bezpečnosti pri práci, daňového a obchodného práva, ochrany životného prostredia a boja proti korupcii. Dodávatelia a obchodní partneri spoločnosti MAN zohrávajú podstatnú úlohu pre obchodný úspech koncernu. Spoločnosť MAN sa usiluje o úzku spoluprácu so svojimi dodávateľmi a obchodnými partnermi, aby vytvorila dlhodobé obchodné vzťahy, ktoré sú prospešné pre obe strany.

V zmysle partnerskej spolupráce ponúka spoločnosť MAN svojim dodávateľom a obchodným partnerom podporu pri aplikácii týchto požiadaviek, napr. praktickým školením. Odporúča sa, aby všetci dodávatelia a obchodní partneri aktívne využívali tieto ponuky a zdroje informácií.

Nasledujúce požiadavky spresňujú očakávania spoločnosti MAN voči prístupu a správaniu dodávateľov a obchodných partnerov vo svojej podnikateľskej činnosti a predstavujú základ pre úspešné a zodpovedné formovanie obchodných vzťahov.

Na účely tohto „**MAN**“ alebo „**my**“ bud' spoločnosť MAN Truck & Bus SE alebo priamu alebo nepriamu dcérsku spoločnosť spoločnosti MAN Truck & Bus SE, ako aj spoločnosť MAN Finance and Holding S.A. (MFH), vrátane všetkých spoločností, ktoré sú teraz alebo budú v budúcnosti kontrolované spoločnosťou MFH. „Kontrola“ pritom znamená vlastníctvo alebo priamu alebo nepriamu kontrolu nad viac ako päťdesiatimi percentami (50 %) hlasovacích práv alebo právomoc určovať alebo iniciovať vedenie alebo smernice spoločnosti alebo iného subjektu, či už formou vlastníctva cenných papierov s hlasovacími právami, zmluvne alebo inak.

1. CIELE A ROZSAH PÔSOBNOSTI

V tomto Code of Conduct pre dodávateľov a obchodných partnerov (ďalej len „Code of Conduct“) sformulovala spoločnosť MAN svoje nároky, ako aj očakávania a požiadavky voči dodávateľom a obchodným partnerom spoločnosti MAN na tému udržateľnosti (ďalej len „Požiadavky na udržateľnosť“).

Udržateľnosť zahŕňa rešpektovanie ľudských práv, ochranu životného prostredia, eticky a právne bezchybné podnikanie a zodpovedné získavanie surovín.

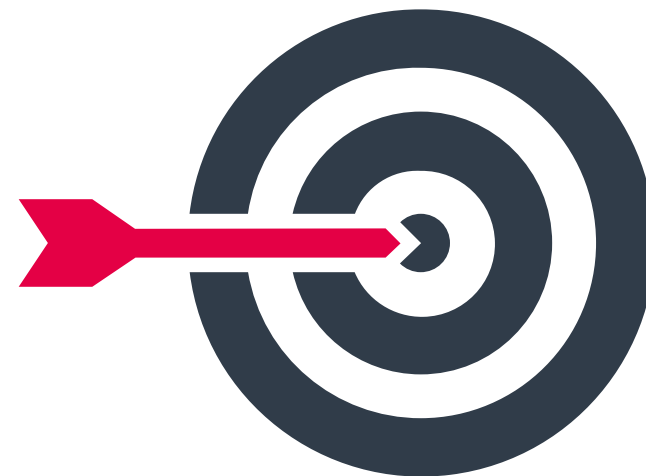
Code of Conduct je záväzný pre všetkých dodávateľov (t. j. všetkých zmluvných partnerov, ktorí dodávajú tovar, materiály alebo služby spoločnosti MAN), ako aj pre obchodných partnerov v zmysle predajných a servisných partnerov a iných partnerov B2B, ktorí obchodujú s MAN. Tieto strany sa ďalej označujú ako „obchodní partneri“.

Obchodní partneri sa zaväzujú, že postúpia požiadavky udržateľnosti tým obchodným partnerom (najmä dodávateľom), ktorých sa týka zmluvný vzťah so spoločnosťou MAN, a v rámci možnosti a únosnosti zabezpečia, aby sa požiadavky na udržateľnosť preniesli v dodávateľskom reťazci. Obchodní partneri zavedú primerané kontrolné opatrenia na kontrolu postúpených požiadaviek na udržateľnosť.

V prípadoch, v ktorých sú s obchodnými partnermi dohodnuté individuálne zmluvné povinnosti odlišné od týchto zásad, majú tieto prednosť.

Požiadavky na udržateľnosť sú založené okrem iného na desiatich princípoch iniciatívy Global Compact OSN, hlavných princípoch OSN pre hospodárstvo a ľudské práva, usmerneniach OECD pre nadnárodné spoločnosti, usmerneniach OECD pre náležitú starostlivosť na podporu zodpovedných dodávateľských reťazcov pre nerasty z konfliktných a vysokorizikových oblastí a dohovoroch Medzinárodnej pracovnej organizácie (MOP), najmä základné práva pri práci a hlavné princípy iniciatívy Drive Sustainability.

Okrem toho je tento Code of Conduct založený na vnútroštátne a medzinárodne uznávaných štandardoch, ako je Všeobecná deklarácia ľudských práv, ktorá je stanovená najmä v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach (ICCPR) a v Medzinárodnom pakte o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, Bazilejskom dohovore o kontrole cezhraničných preprav nebezpečného odpadu a jeho likvidácii (Bazilejský dohovor), Štokholmský dohovor o perzistentných organických znečisťujúcich látkach (POP dohovor), Minamatský dohovor o ortuti (Minamatský dohovor) a Montrealský protokol o látkach, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu (Montrealský protokol).

2. ZÁKLADNÉ POŽIADAVKY NA UDRŽATEĽNOSŤ

Všeobecne

Spoločnosť MAN považuje dodržiavanie požiadaviek na udržateľnosť za podstatné a elementárne pre svoje obchodné vzťahy.

Spoločnosť MAN očakáva, že hodnoty týchto požiadaviek na udržateľnosť budú integrované do každodenného podnikania prostredníctvom štruktúrovaného a kompetentného manažmentu obchodného partnera. Manažment obchodných partnerov musí identifikovať a posúdiť právne a iné požiadavky a vyškolit zamestnancov, aby zabezpečili súlad s príslušnými požiadavkami.

Obchodní partneri musia vždy dodržiavať platné zákony. Pokiaľ tieto požiadavky na udržateľnosť presahujú požiadavky platného práva, musia sa tiež dodržiavať.

Záväzné požiadavky tohto Code of Conduct sú doplnené v samostatných textových poliach o ďalšie odporúčania a pokyny.

Tvorba a aplikácia manažérskych systémov

Obchodní partneri, ktorí majú výrobné závody s viac ako 100 zamestnancami, musia pre tieto závody preukázať certifikáciu podľa medzinárodnej normy ISO 14001 alebo nariadenia Európskej únie EMAS.

Obchodní partneri, ktorí majú výrobné závody s viac ako 1 000 zamestnancami, sa musia pre tieto závody dodatočne nechať certifikovať podľa medzinárodnej normy ISO 45001 alebo porovnateľnej normy.

Vyhlásenie spoločnosti

Obchodní partneri vypracujú vyhlásenie spoločnosti (napr. Code of Conduct), ktorý ich bude zaväzovať dodržiavať sociálne, etické a environmentálne normy. Toto vyhlásenie by malo byť vyhotovené v jazykoch, ktorým rozumejú miestni zamestnanci.

Splnomocnenec pre udržateľnosť

Od obchodných partnerov sa vyžaduje, aby vymenovali splnomocnenca pre udržateľnosť alebo porovnateľného zástupcu, ktorý bude podliehať vedeniu príslušného obchodného partnera. Splnomocnenec má v spoločnosti vypracovať ciele a opatrenia v oblasti udržateľnosti.

Školenia

Na podporu svojich obchodných partnerov pri dodržiavaní požiadaviek udržateľnosti ponúka spoločnosť MAN svojim obchodným partnerom rôzne bezplatné formáty školení. Účasť na týchto školeniach je povinná v závislosti od výsledku vopred vykonanej analýzy rizík pre obchodných partnerov. Obchodní partneri môžu byť oslobodení od povinného školenia, ak predložia doklad o účasti na podobnom školení u poskytovateľa tretej strany.

UPOZORNENIE

Pre distribútorov s viac ako 100 zamestnancami tiež odporúčame medzinárodnú normu ISO 14001 alebo orientáciu na normu ISO 14001.

Obchodní partneri s menej ako 1 000 zamestnancami by sa na svojich pracoviskách mali usilovať o interné manažérske systémy alebo ak sú k dispozícii, národné/odvetvové certifikácie.

Pre distribútorov s dielňami tiež odporúčame medzinárodnú normu ISO 45001 alebo orientáciu na normu ISO 45001.

UPOZORNENIE

Obchodným partnerom sa odporúča, aby vypracovali vlastné školiace programy na zlepšenie stanovenia smerníc, implementácie procesov a sprostredkovania očakávaní svojim zamestnancom. Obchodní partneri by mali svojich zamestnancov neustále kvalifikovať.

3. POŽIADAVKY NA UDRŽATEĽNOSŤ V OBLASTI OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Obchodní partneri by mali poznať a dodržiavať environmentálnu politiku TRATON GROUP, ktorá je stanovená v TRATON Environmental Policy Statement (vyhlásenie o životnom prostredí).

Emisie skleníkových plynov

Obchodní partneri prijímajú vhodné opatrenia na zníženie emisií do ovzdušia, ktoré predstavujú nebezpečenstvo pre životné prostredie a zdravie, vrátane emisií skleníkových plynov. S cieľom zlepšiť environmentálnu kompatibilitu produktov a služieb obchodní partneri zabezpečia proaktívne znižovanie emisií skleníkových plynov v celom hodnotovom reťazci, napríklad zvýšeným využívaním uhlíkovo neutrálnych zdrojov energie.

UPOZORNENIE

Okrem toho odporúčame našim obchodným partnerom stanoviť vedecky podložené a načasované ciele znižovania emisií a využívania obnoviteľných zdrojov energie v súlade s Parížskou dohodou prijať opatrenia na podporu dekarbonizácie v celom hodnotovom reťazci.

Naším obchodným partnerom tiež odporúčame zaviazat' sa k Parížskej dohode a usilovať sa o CO² neutralitu do roku 2050.

Obchodní partneri, ktorí dodávajú produkty spoločnosti MAN, poskytnú na požiadanie spoločnosti MAN informácie o celkovej spotrebe energie v MWh a emisiách CO² tonách (rozsah 1, 2 a 3) na úrovni produktov, aby spoločnosť MAN mohla zlepšiť environmentálne ukazovatele svojich produktov.

Efektívnosť zdrojov

Obchodní partneri prijímajú vhodné opatrenia, aby zabezpečili efektívne využívanie energie, vody a surovín, využívanie obnoviteľných zdrojov a minimalizáciu škôd na životnom prostredí a zdraví.

Registrácia, hodnotenie a obmedzovanie látok a surovín

Obchodní partneri prijímajú primerané opatrenia, aby sa vyhli alebo zabránili používaniu látok a materiálov s nepriaznivými vplyvmi na životné prostredie alebo zdravie (napr. karcinogénne, mutagénne, látky ohrozujúce reprodukciu) v rámci platných predpisov a s prihliadnutím na platné predpisy MAN.

Obchodní partneri sú povinní konať v súlade s požiadavkami medzinárodných dohovorov a iných právnych nástrojov, ktoré upravujú výrobu, používanie, manipuláciu a likvidáciu určitých látok (najmä požiadavky Minamatského dohovoru z 10. októbra 2013 o ortuti, Štokholmského dohovoru z 23. mája 2001 o perzistentných organických znečisťujúcich látkach (POP)), ako aj súvisiacimi platnými vykonávacími predpisy na národnej a nadnárodnej úrovni.

V taviarňach a rafinériách cínu, volfrámu, tantalu a zlata smú obchodní partneri používať iba také suroviny, ktoré spĺňajú požiadavky „Usmernenia OECD pre náležitú starostlivosť na podporu zodpovedných dodávateľských reťazcov pre minerály z konfliktných a vysokorizikových oblastí“ a boli overené iniciatívou Responsible Mineral Initiative (RMI) alebo podobnými organizáciami.

Obchodní partneri musia prijať vhodné a primerané opatrenia na vylúčenie surovín získaných hlbokomorskou ťažbou zo svojich dodávateľských reťazcov.

3. Požiadavky na udržateľnosť v oblasti ochrany životného prostredia

Obehové hospodárstvo a odpadové hospodárstvo

Obchodní partneri prijímú vhodné a primerané opatrenia na zabránenie vzniku odpadu, opätovné použitie zdrojov, recykláciu a bezpečnú a ekologickú likvidáciu zvyškového odpadu, chemikálií a odpadových vôd.

Takéto opatrenia sa môžu prijať najmä počas vývoja, výroby, počas životnosti výrobku a následnej recyklácie na konci životnosti a pri iných činnostiach. Obchodní partneri pritom dodržia aj medzinárodné dohovory o cezhraničnej preprave nebezpečných odpadov, najmä Bazilejský dohovor o kontrole cezhraničnej prepravy nebezpečných odpadov a ich likvidácie z 22. marca 1989, ako aj príslušné platné vykonávacie predpisy na národnej a nadnárodnej úrovni.

UPOZORNENIE

Pokiaľ je to technicky možné a ekonomicky zmysluplné, mali by obchodní partneri vo svojich procesoch používať sekundárne suroviny. Obchodní partneri by mali poznať percentuálny podiel recyklovaných zložiek vo svojich výrobkoch a tieto informácie by mali spoločnosti MAN poskytnúť na požiadanie.

Obchodní partneri by sa mali okrem dodržiavania týchto zásad snažiť sledovať a podporovať obehové systémy. Zvyčajne sa to dá dosiahnuť uzavretím obehu materiálov, optimalizáciou životnosti výrobkov a zlepšením ich využitia.

Voda

Obchodní partneri prijímú vhodné a primerané opatrenia na minimalizáciu spotreby vody na svojich pracoviskách a/alebo v rámci svojich vlastných dodávateľských reťazcov, pričom prioritne zohľadnia regióny s nízkym podielom vody. Právo na vodu sa musí vždy rešpektovať.

Obchodní partneri, ktorí dodávajú produkty spoločnosti MAN, poskytnú spoločnosti MAN na požiadanie informácie o celkovej spotrebe čerstvej vody na úrovni produktov.

UPOZORNENIE

Vhodnými opatreniami môžu byť najmä opatrenia, ktoré účinne znižujú spotrebu vody, opätovne používajú a recyklujú vodu a zodpovedne a efektívne upravujú odpadovú vodu s cieľom chrániť životné prostredie a zlepšiť celkovú kvalitu vody.

Obchodní partneri by sa mali v prípade potreby snažiť zabezpečiť, aby mali ľudia, ktorých sa týkajú ich obchodné činnosti, prístup k bezpečnej, prijateľnej a cenovo dostupnej vode v dostatočnom množstve na osobné použitie.

Biodiverzita

Musí sa zabezpečiť ochrana prírodného ekosystému, najmä ochrana ohrozených biotopov voľne žijúcich živočíchov a udržateľné využívanie prírodných zdrojov.

Obchodní partneri sa musia snažiť zabezpečiť, aby v dodávateľských reťazcoch nedochádzalo k odlesňovaniu a konverzii v súlade s platnými zákonmi a medzinárodnými nariadeniami o biodiverzite. Medzi tieto medzinárodné predpisy patria napríklad rozhodnutia a odporúčania Centra pre biologickú rozmanitosť (CBD) a Svetovej únie pre ochranu prírody (IUCN) týkajúce sa biodiverzity.

ETICKÉ ZAOBCHÁDZANIE SO ZVIERATAMI

Obchodní partneri by mali podporovať a presadzovať etické a primerané zaobchádzanie so zvieratami.

4. POŽIADAVKY NA UDRŽATEĽNOSŤ V OBLASTI ĽUDSKÝCH A PRACOVNÝCH PRÁV ZAMESTNANCOV

Obchodní partneri sa zaväzujú dodržiavať dohovory Medzinárodnej organizácie práce (MOP) v príslušnom platnom znení, najmä základné princípy a práva pri práci a platné federálne, štátne a miestne zákony.

Odstránenie detskej práce a ochrana mladých pracovníkov

Obchodní partneri musia dodržiavať minimálne vekové požiadavky na zamestnanie vo svojich obchodných činnostiach a dodávateľskom reťazci. Predovšetkým zabezpečia, aby bol minimálny vek na prijatie do zamestnania určený v súlade s platnými právnymi predpismi a v žiadnom prípade nebol nižší ako minimálny vek stanovený v Dohovore MOP o minimálnom veku z roku 1973 (č. 138). Taktiež zabezpečia, aby nedochádzalo k zakázanej detskej práci a vykorisťovaniu detí vrátane najhorších foriem detskej práce, ako sú definované v Dohovore Medzinárodnej organizácie práce o najhorších formách detskej práce z roku 1999 (č. 182).

Žiadne moderné otroctvo, obchodovanie s ľuďmi a neetický nábor

Obchodní partneri prijímajú vhodné a primerané opatrenia na zabránenie viazanej, nútenej a povinnej práci v súlade s platnými federálnymi, štátnymi a miestnymi zákonmi a v súlade s Dohovorom MOP o nútenej práci z roku 1930 (č. 29) a Dohovorom MOP o odstránení nútenej práce, 1957 (č. 105); to zahŕňa akúkoľvek prácu alebo službu vyžadovanú od osoby pod hrozbou trestu, ktorú táto osoba neponúkla dobrovoľne, vrátane tých, ktoré sú uvedené v Dohovore MOP o nútenej práci z roku 1930 (č. 29) a Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach („ICCPR“).

Okrem toho musia obchodní partneri prijať primerané opatrenia na odstránenie všetkých foriem moderného otroctva a obchodovania s ľuďmi vo svojej oblasti zodpovednosti a/alebo v rámci dodávateľského reťazca. Obchodní partneri zabezpečia, aby boli pracovné vzťahy založené na dobrovoľnosti a aby ich zamestnanci mohli ukončiť podľa vlastnej vôle a s primeranou lehotou.

Zamestnanci obchodných partnerov dostanú pri nábore zmluvu, ktorá je v súlade s príslušnými právnymi predpismi vyhotovená v dostatočne zdokumentovanej forme (napríklad písomne alebo elektronicky), napísaná v jazyku, ktorému rozumejú, a v ktorej sú ich práva a povinnosti pravdivo a jasne uvedené.

Obchodní partneri okrem toho nesmú zavádzať potenciálnych zamestnancov o povahe práce, požadovať od zamestnancov žiadne náborové poplatky alebo neprimerané dopravné náklady a/alebo zabaviť, zničiť, skryť a/alebo odmietnuť prístup k pasom a iným preukazom zamestnancov vydaných vládou a/alebo obmedziť voľnosť pohybu zamestnancov alebo požadovať od zamestnancov bez prevádzkového dôvodu nedobrovoľne využívať ubytovanie poskytnuté spoločnosťou.

Ochrana telesnej integrity, žiadne fyzické tresty

Obchodní partneri prikladajú veľký význam ochrane fyzickej integrity a prijímajú vhodné opatrenia na zabezpečenie rešpektovania tohto zákonom chráneného práva. Obchodní partneri sa okrem toho zdržia akejkoľvek účasti na mučení alebo krutom, neľudskom alebo ponižujúcom zaobchádzaní alebo trestaní v súlade s ICCPR. Obchodní partneri musia vo svojej obchodnej oblasti a v rámci svojho dodávateľského reťazca zabezpečiť, aby bol vylúčený akýkoľvek podiel vrátane spoluúčasti alebo účasti na únosoch, mučení, usmrteniach alebo podobných konaniach a aby sa v rámci ich disciplinárnych postupov neuplatňovali žiadne telesné tresty. Okrem toho obchodní partneri zabezpečia vo svojich vlastných obchodných oblastiach a v rámci dodávateľského reťazca, aby boli vylúčené iné závažné porušovania a zneužívania ľudských práv, ako je sexuálne násilie, ako aj vojnové zločiny alebo iné závažné porušenia medzinárodného humanitárneho práva, zločiny proti ľudskosti alebo genocída.

4. Požiadavky na udržateľnosť v oblasti ľudských a pracovných práv zamestnancov

Odmeňovanie a benefity

Obchodní partneri platia svojim zamestnancom primeranú mzdu. Primeraná mzda je najmenej minimálna mzda určená podľa platných právnych predpisov a inak sa určuje podľa práva miesta výkonu práce. Táto mzda by mala podľa možnosti pokryť aspoň základné potreby zamestnancov a umožniť zamestnancom a ich rodinám primeranú životnú úroveň (životné minimum). Obchodní partneri sú povinní platiť zamestnancom priamo, v plnom rozsahu a včas.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, protipožiarna ochrana

Obchodní partneri musia dodržiavať príslušné platné zákony o bezpečnosti práce, ochrane zdravia a protipožiarinej ochrane. Obchodní partneri zavedú proces, ktorý umožní neustále znižovanie rizík v oblasti zdravia a bezpečnosti pri práci a zlepšovanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarnej ochrany. Opatrenia na ochranu zdravia a bezpečnosti pri práci nesmú byť pre zamestnancov spojené s nákladmi.

Obchodní partneri musia zabezpečiť najmä:

- Informovať zamestnancov o zistených nebezpečenstvách a súvisiacich preventívnych a nápravných opatreniach na minimalizáciu rizík vo vhodnom jazyku.
- Vykonávať dostatočné kvalifikačné opatrenia na predchádzanie poškodeniam zdravia pri práci a o predchádzaní pracovným úrazom, o poskytovaní prvej pomoci, o protichemickom manažmente a požiarnej ochrane.
- Bezplatne poskytnúť vhodné ochranné vybavenie a ochranný odev.
- Zabezpečiť vhodné protipožiariarne opatrenia (technickej, stavebnej a/alebo organizačnej povahy) na zníženie škôd v prípade požiaru.
- Monitorovanie a kontrola zdravotných a bezpečnostných rizík súvisiacich s prácou (napr. chemické, biologické, fyzikálne a fyziologické nebezpečenstvá) a príslušné ochranné opatrenia.
- Označiť použité chemikálie v súlade s globálne harmonizovaným systémom klasifikácie a označovania chemikálií (GHS) alebo v európskych krajinách v súlade s nariadením o klasifikácii, označovaní a balení (CLP). Chemikálie sa musia skladovať, prepravovať a manipulovať v súlade s platnými zákonnými a zmluvnými požiadavkami.
- Úplne vypracovať vhodné núdzové plány a zabezpečiť zodpovedajúcu prvú pomoc, protipožiarnu ochranu a lekársku pomoc, ako aj materiály a primeranú prepravu na ďalšie ošetrovanie.
- Zabezpečiť primeraný počet núdzových východov, únikových ciest a zhromažďísk, ktoré sú priebežne dostatočne označené.

V prípade nehody je potrebné poskytnúť prvú pomoc a lekársku starostlivosť. V prípade ohrozenia zdravia, ako sú pandémie, podniknú obchodní partneri všetky potrebné opatrenia na ochranu svojich zamestnancov a spoločnosti. Pritom sa musia v plnom rozsahu rešpektovať a dodržiavať všetky opatrenia vydané miestnymi orgánmi.

Pracovný čas

Obchodní partneri zabezpečia, aby bol pracovný čas v súlade s platnými vnútroštátnymi, štátnymi a miestnymi zákonmi a/alebo vnútroštátnymi požiadavkami príslušného hospodárskeho sektora. V každom prípade musí pracovný čas zodpovedať štandardom MOP pre pracovný čas.

Pracovné a životné podmienky

Obchodní partneri poskytnú svojim zamestnancom toalety a prístup k čistej pitnej vode. Všetky zariadenia určené na konzumáciu a prípravu potravín, ako aj na skladovanie potravín spĺňajú platné minimálne hygienické požiadavky. Ak si povaha práce vyžaduje zabezpečenie priestorov na spanie pre zamestnancov, bude zabezpečený primeraný priestor, čistota a bezpečnosť. Prístup nesmie byť bezdôvodne obmedzený.

4. Požiadavky na udržateľnosť v oblasti ľudských a pracovných práv zamestnancov

Žiadne ohrozenie pôdy, vody a ovzdušia

Obchodní partneri dbajú na to, aby nespôsobovali škodlivé úpravy pôdy, znečistenie vôd, ovzdušia, škodlivé emisie hluku alebo nadmernú spotrebu vody, ktoré by mohli viesť k výraznému narušeniu prirodzenej základne potravín a pitnej vody alebo zdravia človeka.

Žiadne nútené vysťahovanie

Obchodní partneri pri nadobúdaní, rozvoji alebo inom využívaní pôdy, lesov a vôd dodržiavajú zákaz nezákonného núteného vysťahovania a zákaz nezákonného odňatia pôdy, lesov a vôd.

Aktivisti na ochranu ľudských práv

Obchodní partneri nebudú tolerovať ani sa zapájať do akejkoľvek formy vyhrážok, zastrašovania alebo násillia proti ľudskoprávnym alebo ekologickým aktivistom, vrátane tých, ktorí uplatňujú svoje práva na slobodu prejavu, združovania, pokojného zhromažďovania a protestov proti obchodným aktivitám obchodných partnerov. Zabezpečia prístup k svojim kanálom na podávanie sťažností bez hrozby odvetných opatrení.

Sloboda združovania a kolektívne vyjednávanie

Obchodní partneri uznávajú právo všetkých zamestnancov zakladať odborové organizácie a zástupcov zamestnancov a pripájať sa k nim. V tejto súvislosti sa obchodní partneri zaväzujú zachovávať neutralitu. To vylučuje akúkoľvek formu diskriminácie alebo odvetu na základe odborových aktivít. Obchodní partneri uznávajú právo na kolektívne vyjednávanie, ako aj právo odborových zväzov na voľnú činnosť v súlade s právnymi predpismi pracoviska. Toto právo zahŕňa právo na štrajk.

UPOZORNENIE

Ak je toto právo obmedzené akýmkoľvek platnými zákonmi, mali by sa podporovať alternatívne a zákonné prostriedky na zriadenie zastúpenia zamestnancov.

Obchodní partneri by mali podľa možnosti podporovať sociálny a sociálny dialóg na základe kolektívneho vyjednávania s cieľom zabezpečiť, aby bol pracovný čas dôstojný a zlučiteľný so zdravím.

UPOZORNENIE

Obchodní partneri by mali dodržiavať dobrovoľné princípy bezpečnosti a ľudských práv, ako sú ustanovené v iniciatíve Dobrovoľné zásady (Voluntary Principles Initiative, 2000), pokiaľ sú tieto aplikovateľné.

4. Požiadavky na udržateľnosť v oblasti ľudských a pracovných práv zamestnancov

Žiadna diskriminácia ani obťažovanie

Obchodní partneri zabezpečia, aby sa predišlo akejkoľvek forme diskriminácie, zastrašovania, obťažovania alebo neoprávneného znevýhodňovania voči zamestnancom a v pracovnom prostredí. Zakázané je najmä nerovné zaobchádzanie napríklad z dôvodu etnického alebo sociálneho pôvodu, farby pleti, pohlavia, rodovej identity alebo prejavu, sexuálnej orientácie, národnosti, prisťahovaleckého statusu, veteránskeho alebo vojenského statusu, jazyka, náboženstva alebo iného presvedčenia, telesných alebo duševných obmedzení, zdravotného stavu, veku, sociálneho pôvodu, rodinného stavu, tehotenstva/ rodičovstva, členstva v odboroch alebo politických názorov – pokiaľ sú založené na demokratických princípoch a tolerancii voči inak zmýšľajúcim osobám – alebo iných zákonom chránených znakov, pokiaľ to nie je odôvodnené podmienkami zamestnania. Nerovné zaobchádzanie zahŕňa najmä vyplácanie nerovnej odmeny za rovnakú prácu.

Využitie bezpečnostných zložiek

Obchodní partneri pri realizácii bezpečnostných opatrení uprednostňujú ochranu ľudí a očakáva sa, že poverenie alebo použitie bezpečnostných zložiek nepovedie k porušovaniu ľudských práv. Bezpečnostné zložky musia rešpektovať ochranu zdravia, zdravia a života, ako aj právo na organizáciu a slobodu združovania a musia sa zdržať akéhokoľvek mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania. Obchodní partneri zabezpečia, aby priamo ani nepriamo neprispievali k podpore súkromných alebo verejných bezpečnostných zložiek, ktoré nezákonne vykonávajú kontrolu nad ťažobnými pracoviskami, prepravnými trasami a účastníkmi v dodávateľskom reťazci.

Menšiny, zraniteľné a domorodé národy

Obchodní partneri rešpektujú práva menšín, ohrozených skupín a miestnych komunít na dôstojné životné podmienky vrátane práva na pôdu, prístup k vode a iným prírodným zdrojom a práva praktizovať svoju kultúru.

ROZMANITOSŤ A INKLÚZIA

Obchodní partneri by mali rozvíjať a podporovať inkluzívnu kultúru, v ktorej sa oceňuje rozmanitosť. Rozmanitosť sa musí podporovať u všetkých zamestnancov na všetkých hierarchických úrovniach.

Obchodní partneri zabezpečia, aby všetci zamestnanci mohli plne prispieť a naplniť svoj potenciál, ako aj zabezpečiť zdravú rovnováhu medzi prácou a súkromným životom.

Obchodným partnerom sa odporúča podporovať spoluprácu s rôznymi obchodnými partnermi, ktorých vedú alebo vlastnia menšinové skupiny a ženy.

5. POŽIADAVKY NA UDRŽATEĽNOSŤ V OBLASTI PODNIKOVEJ ETIKY

Obchodní partneri vždy konajú čestne a pri zistených porušeníach prijímajú vhodné a primerané opatrenia na ich odstránenie.

Predchádzanie konfliktom záujmov

Obchodní partneri sa rozhodujú výlučne na základe objektívnych kritérií a nesmú sa nechať ovplyvniť cudzími záujmami alebo vzťahmi.

Zákaz korupcie

Obchodní partneri odmietajú a zabraňujú akejkoľvek forme korupcie, k tomu patria aj takzvané „facilitačné platby“ (platby za urýchlenie bežných úradných úkonov). Obchodní partneri zabezpečia, aby ich zamestnanci, subdodávatelia a zástupcovia neposkytovali, neponúkali ani neprijímali od zákazníkov, verejných činiteľov alebo iných tretích strán žiadne úplatky, provízie, neoprávnené dary alebo iné neoprávnené platby alebo výhody. Patria sem aj akékoľvek neprimerané výhody poskytnuté priamo alebo nepriamo vo forme darov, pohostenia alebo pozvánok na neprimerané ovplyvnenie tretích strán. Obchodní partneri takéto výhody nevyžadujú ani neprijímajú.

Pri styku s vládami, úradmi a verejnými inštitúciami sa obchodní partneri dôsledne riadia prísnyimi zákonnými predpismi. Pri účasti na verejnej súťaži dodržiavajú zákonné predpisy a pravidlá voľnej a spravodlivej hospodárskej súťaže.

Obchodní partneri zamestnávajú len poradcov alebo zástupcov v súlade s platnými zákonmi. Osobitne dbajú na to, aby boli poradcovia alebo zástupcovia odmeňovaní len za skutočne poskytnuté poradenské a sprostredkovateľské služby a aby platby zodpovedali poskytnutej službe.

Voľná súťaž

Obchodní partneri dodržiavajú spravodlivú a voľnú hospodársku súťaž, ako aj platné predpisy o hospodárskej súťaži a kartelovom práve. Predovšetkým nesmú uzatvárať protikonkurenčné dohody alebo dohody s konkurentmi, dodávateľmi, zákazníkmi alebo inými tretími stranami alebo zneužívať možné dominantné postavenie na trhu. Obchodní partneri zabezpečia, aby sa v rámci ich obchodnej oblasti neuskutočňovala žiadna výmena informácií citlivých z hľadiska hospodárskej súťaže ani iné správanie, ktoré neprípustným spôsobom obmedzuje alebo môže obmedziť hospodársku súťaž.

Kontrola dovozu a vývozu

Obchodní partneri striktné dbajú na dodržiavanie všetkých platných zákonov pre dovoz a vývoz tovaru, služieb a informácií. Okrem toho sa musia zohľadniť príslušné platné sankčné zoznamy.

Obchodní partneri zabezpečia, aby všetky dane, poplatky a licenčné poplatky vyberané v súvislosti s ťažbou, obchodovaním a vývozom nerastov v konfliktných a vysokorizikových oblastiach boli uhradené v súlade s platnými právnymi predpismi.

Zákaz prania špinavých peňazí

Obchodní partneri udržiavajú obchodné vzťahy s tretími stranami len vtedy, keď sú presvedčení o ich bezúhonnosti. Zabezpečia dodržiavanie platných zákonných ustanovení proti praniu špinavých peňazí vo svojej obchodnej činnosti.

Práva duševného vlastníctva

Obchodní partneri rešpektujú práva duševného vlastníctva a chránia príslušné údaje.

Ochrana dôverných informácií

Obchodní partneri zabezpečia, aby sa citlivé údaje (obchodné tajomstvá a osobné údaje) zhromažďovali, spracovávali, uchovávali a vymazávali správne a v súlade so zákonom. Obchodní partneri k tomu zodpovedajúco zaviazujú svojich zamestnancov. Chránené údaje sa nesmú bez potrebného súhlasu poskytovať tretím stranám alebo iným spôsobom sprístupniť a musia byť v tomto rozsahu chránené.

Využívanie umelej inteligencie

Ochrana a bezpečnosť údajov sú základnými predpokladmi pre používanie umelej inteligencie (UI). Obchodní partneri zabezpečia, aby sa na všetok vývoj s využitím umelej inteligencie vzťahovali platné zákony a predpisy.

Systémy UI musia byť vždy spoľahlivé a nediskriminačné. Aplikácie UI sú riadené ľuďmi.

5. Požiadavky na udržateľnosť v oblasti podnikovej etiky

Žiadna podpora ozbrojených skupín

Obchodní partneri vylučujú, aby ich podnikateľská činnosť prispievala k priamej alebo nepriamej podpore neštátnych ozbrojených skupín.

Zverejnenie a informácie

Obchodní partneri zhromažďujú informácie o svojich obchodných aktivitách, spôsoboch práce, opatreniach v oblasti zdravia, bezpečnosti a životného prostredia. Tieto informácie poskytnú spoločnosti MAN na požiadanie, pokiaľ ich poskytnutie neporušuje zákonné požiadavky. Obchodní partneri zverejňujú obchodné informácie a oznamujú svoje obchodné aktivity pravdivo a v súlade s platnými zákonmi.

Ochrana údajov

Obchodní partneri musia dodržiavať všetky platné zákony na ochranu osobných údajov zamestnancov, zákazníkov, dodávateľov a iných zainteresovaných strán.

Nakladanie s majetkom spoločnosti

Obchodní partneri rešpektujú hmotné a nehmotné majetkové hodnoty spoločnosti MAN a nepoužívajú ich na nekalé alebo neobchodné účely. Zabezpečia, aby ich zamestnanci a akékoľvek tretie strany nimi poverené v rámci obchodného vzťahu (ako sú subdodávatelia alebo zástupcovia) nepoškodzovali ani nezneužívali majetkové hodnoty spoločnosti MAN, t. j. nevyužívali tieto majetkové v rozpore so záujmami spoločnosti MAN.

Bezpečnosť výrobkov

Obchodní partneri musia dodržiavať všetky platné zákonné predpisy a požiadavky týkajúce sa bezpečnosti výrobkov, najmä zákonné požiadavky týkajúce sa bezpečnosti, označovania a balenia výrobkov, ako aj používania nebezpečných látok a materiálov.

Bezpečnosť medzinárodného dodávateľského reťazca

Obchodní partneri musia zabezpečiť, aby boli obchodné priestory a nakladacie a expedičné priestory, v ktorých sa produkty vyrábajú, skladujú, pripravujú, nakladajú a prepravujú pre MAN, chránené pred neoprávneným prístupom v rámci zabezpečeného dodávateľského reťazca a aby boli všetci nasadení zamestnanci spoľahliví.

6. POŽIADAVKY NA UDRŽATEĽNOSŤ PRE ZODPOVEDNÉ DODÁVATEĽSKÉ REŤAZCE

Transparentnosť

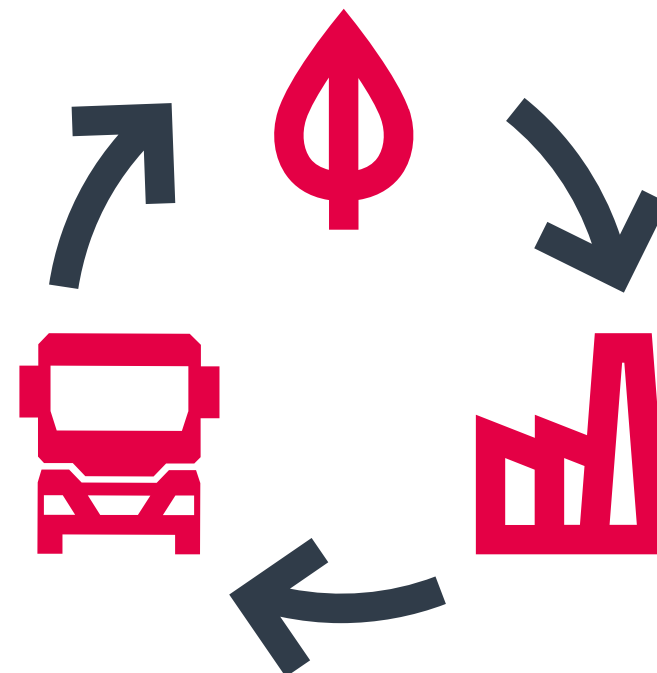
Na identifikáciu a zmiernenie rizík udržateľnosti v dodávateľskom reťazci obchodní partneri spoločnosti MAN na požiadanie zverejňujú informácie o svojich dodávateľských reťazcoch, ktoré spoločnosť MAN potrebuje na splnenie svojich zákonných povinností. Obchodní partneri sú okrem toho povinní uložiť svojim dodávateľom zodpovedajúcu povinnosť zverejnenia, ktorá sa musí vždy postúpiť ďalej.

To môže vyžadovať najmä, aby obchodní partneri sprístupnili spoločnosti MAN svoj dodávateľský reťazec až po pôvod materiálu (vrátane rozhraní, ako sú taviarne a rafinérie) a poskytli dôkazy o systémoch manažmentu alebo overeniach tretích strán, ktoré vylučujú alebo zmierňujú riziká udržateľnosti v dodávateľskom reťazci.

Dodávateľské reťazce surovín

Vzhľadom na významné vplyvy na ľudí a planétu majú všetci aktéri v dodávateľskom reťazci osobitnú povinnosť venovať náležitú pozornosť dodržiavaniu ľudských práv a ochrane životného prostredia, najmä v dodávateľských reťazcoch surovín.

Obchodní partneri preto musia dodržiavať najmä svoje povinnosti náležitej starostlivosti v súlade so „smernicami OECD o náležitej starostlivosti na podporu zodpovedných dodávateľských reťazcov pre nerasty z konfliktných a vysoko-rizikových oblastí“ v súvislosti s relevantnými surovinami.

7. KONTROLA DODRŽIAVANIA POŽIADAVIEK NA UDRŽATEĽNOSŤ SPOLOČNOSŤOU MAN

Základné informácie

Spoločnosť MAN si vyhradzuje právo kontrolovať dodržiavanie požiadaviek na udržateľnosť vhodnými a primeranými prostriedkami pred zadáním novej zákazky, ako aj počas celého obchodného vzťahu pravidelne, náhodne alebo príležitostne.

Táto kontrola sa môže uskutočniť napríklad prostredníctvom posúdenia rizík príslušnej obchodnej oblasti obchodného partnera, vlastných informácií obchodného partnera a/alebo využitia odborníkov na mieste (kontrola na mieste). Takáto kontrola na mieste sa vykonáva len v prítomnosti zástupcov obchodných partnerov počas bežných pracovných hodín a v súlade s príslušnými platnými právnymi predpismi, najmä s ohľadom na ochranu údajov.

Obchodní partneri prijímajú vhodné a primerané opatrenia, ktoré spoločnosti MAN udeľujú právo vykonávať príslušné kontroly aj u ich obchodných partnerov, pokiaľ je to potrebné na splnenie zákonných povinností.

Kontrola pred uzavretím zmluvy

Pokiaľ sa v rámci predzmluvných kontrol zistia riziká udržateľnosti, sú z toho prípadne vyplývajúce opatrenia závažné, ktorá sa potom uzavrie. V tomto prípade je obchodný partner pri uzatvorení zmluvy povinný v primeranej lehote skontrolovať každé zistené alebo hroziace porušenie požiadaviek na udržateľnosť vo vlastnej obchodnej oblasti alebo v svojom dodávateľskom reťazci a odstrániť ho bez dodatočných nákladov pre spoločnosť MAN.

Výsledok predzmluvných kontrol na dodržiavanie požiadaviek na udržateľnosť predstavuje kritérium relevantné pre zadanie zákazky.

Porušenie požiadaviek na udržateľnosť u obchodného partnera

V prípade vzniknutého alebo bezprostredne hroziaceho porušenia požiadaviek na udržateľnosť u obchodného partnera je spoločnosť MAN oprávnená okamžite prijať primerané opatrenia na zabránenie, ukončenie alebo minimalizáciu rozsahu tohto porušenia.

Obchodný partner je v tomto prípade povinný prijať všetky primerané opatrenia na zabránenie, ukončenie alebo minimalizáciu rozsahu tohto porušenia.

Obchodný partner sa zúčastní jedného alebo viacerých formátov školenia MAN za predpokladu, že účasť na školení môže viesť k ukončeniu alebo minimalizácii porušenia.

Ak je porušenie také, že ho nie je možné v dohľadnej dobe ukončiť, obchodný partner musí bezodkladne vypracovať a implementovať koncepciu na ukončenie alebo minimalizáciu porušenia (vrátane konkrétneho harmonogramu). Pokiaľ to vyžaduje zákon, musí sa spoločnosť MAN primerane podieľať na vytvorení koncepcie.

7. Kontrola dodržiavania požiadaviek na udržateľnosť spoločnosťou MAN

Porušenie požiadaviek na udržateľnosť v dodávateľskom reťazci obchodného partnera

Ak existujú skutočné náznaky, ktoré naznačujú možné porušenie ľudskoprávnej alebo environmentálnej povinnosti v dodávateľskom reťazci (pri nepriamych dodávateľoch spoločnosti MAN) (opodstatnené poznatky), musí sa obchodný partner v tejto súvislosti bezodkladne:

1. zúčastniť analýzy rizík spoločnosti MAN,
2. zakotviť primerané preventívne opatrenia voči príslušnému obchodnému partnerovi a
3. primerane podporovať spoločnosť MAN pri vypracovaní a implementácii koncepcie na zabránenie, ukončenie alebo minimalizáciu.

Ďalšie dôsledky

Ak obchodný partner porušuje alebo nedodržiava požiadavky na udržateľnosť, vyhradzuje si spoločnosť MAN právo podniknúť primerané kroky na ochranu svojich práv, ako napr.:

- výzva na vykonanie opatrení na zlepšenie,
- kontrola zistených zlepšení/opatrení,
- uzavretie nových objednávok a die
- vypovedanie zmluvy až po mimoriadnu výpoveď.

Spoločnosť MAN sa môže vzdať výkonu svojho práva na vypovedanie, ak obchodný partner môže vierohodne zaistiť a dokázať, že okamžite inicioval protiopatrenia, aby sa v budúcnosti vyhol podobným porušeniam.

8. HLÁSENIE NESPRÁVNEHO SPRÁVANIA

Nesprávne správanie sa musí včas rozpoznať, riešiť a okamžite odstrániť, aby sa ochránili zamestnanci, obchodní partneri, tretie strany a spoločnosť MAN. Na to je potrebná pozornosť všetkých, ako aj ochota upozorniť na možné závažné porušenia pravidiel v prípade konkrétnych náznakov.

Postup pri sťažnostiach obchodných partnerov

Obchodní partneri zriadia postup pri sťažnostiach vhodný pre svoju spoločnosť.

Systém umožňuje, aby obavy týkajúce sa obchodnej etiky, ľudských práv alebo životného prostredia mohli nahlásiť zamestnanci aj iné potenciálne dotknuté osoby anonymne, dôverne a bez obáv z odvetných opatrení.

Obchodní partneri nebudú podnikáť žiadne kroky, ktoré by bránili, blokovali alebo sťažovali prístup k postupu pri sťažnostiach. Obchodný partner sa zaväzuje zmluvne preniesť povinnosti uvedené v predchádzajúcej vete na svojich dodávateľov a v rozsahu, ktorý je možný a primeraný, zabezpečiť ich postúpenie v dodávateľskom reťazci.

Systém oznamovateľov

Spoločnosť MAN kladie dôraz na všetky upozornenia týkajúce sa potenciálnych porušení zo strany obchodných partnerov, zákazníkov a iných tretích strán.

Pri konkrétnych náznakoch potenciálneho nesprávneho správania zamestnancov spoločnosti MAN alebo obchodného partnera alebo jeho obchodných partnerov v rámci spolupráce so spoločnosťou MAN ponúka spoločnosť MAN všetkým zúčastneným stranám možnosť nahlásiť takéto nesprávne správanie systému oznamovateľov TRATON.

Všetky informácie a spôsoby oznamovania nájdete na webovej stránke MAN v časti Compliance & Risk | MAN Truck & Bus.

Obchodní partneri poskytnú svojim zamestnancom neobmedzený prístup k systému oznamovateľov TRATON implementovanému spoločnosťou MAN a nevykonávajú žiadne činnosti, ktoré by bránili, blokovali alebo sťažovali prístup. Obchodní partneri sa zaväzujú zmluvne postúpiť záväzky uvedené vo vyššie uvedenej vete svojim dodávateľom a pokiaľ je to možné a primerané, zabezpečiť, aby sa záväzky v dodávateľskom reťazci postúpili ďalej.

UPOZORNENIE

Kanál sťažností by mal byť založený na kritériách efektívnosti podľa hlavného princípu OSN č. 31 o podnikaní a ľudských právach a mal by pokrývať vlastné prevádzku a dodávateľský reťazec.

UPOZORNENIE

Systém oznamovateľov TRATON zahŕňa celokoncernový proces vyšetrovania vrátane poskytnutých kanálov oznamovateľov. Systém oznamovateľov chráni spoločnosť, dotknuté osoby a oznamovateľov v rámci spravodlivého a transparentného procesu.

Systém oznamovateľov TRATON je k dispozícii zamestnancom, obchodným partnerom a tretím stranám.

Poskytuje možnosť poradiť sa prostredníctvom internej komunikačnej platformy Speak up! (<https://www.bkms-system.net/traton>) so zamestnancami úradu vyšetrovania (Investigation Office) a vymieňať si dokumenty a zostať v kontakte prostredníctvom špeciálnej schránky. To je dôverný a bezpečný postup. Oznamovatelia sa môžu rozhodnúť, či zostanú anonymní alebo pri podávaní hlásenia uvedú svoje meno.

Kontakt:

MAN Truck & Bus SE
Governance, Risk & Compliance
Dachauer Strasse 667
D-80995 München
Nemecko

Verzia: 3.0

Platné od: 1. 1. 2024

Stav: December 2023

